

УДК 37.016:028

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2025.5.13>

Наталія ГУДИМА

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкової освіти, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, вул. Огієнка, 61, Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна, 32300

ORCID: 0000-0002-6192-3779

Бібліографічний опис статті: Гудима, Н. (2025). Lego-технології як активний інструмент у формуванні читацької компетентності молодших школярів на уроках літературного читання. *Acta Paedagogica Volynienses*, 5, 87–98, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.5.13>

LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК АКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ФОРМУВАННІ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Концептуальні засади Нової української школи базуються на принципах діяльнісного підходу, який передбачає трансформацію освітнього процесу з пасивного спостереження на активну, цілеспрямовану діяльність учнів. Такий підхід забезпечує суб'єкт-суб'єктну взаємодію між учителем і здобувачем початкової освіти, де учні самостійно опановують знання, формують навички критичного мислення та розв'язання проблемних ситуацій. Таким чином, теоретичні знання стають не самоціллю, а інструментом для практичного застосування.

Вікові особливості молодшого шкільного віку, а саме висока пізнавальна активність та допитливість, обумовлюють необхідність інтеграції ігрової діяльності в освітній процес. Гра, як провідна діяльність у цьому віці, сприяє розвитку соціальних компетентностей, уяви та креативності, що є важливим для формування цілісної особистості. Отже, ефективна організація навчання має поєднувати освітні та ігрові компоненти, що забезпечить активне засвоєння знань та гармонійний розвиток особистісних якостей дитини.

Сучасна освітня практика все більше інтегрує LEGO-технології як інноваційний метод навчання, що реалізує принципи діяльнісного підходу. Цей метод базується на концепції навчання через конструювання, де учні здобувають знання та формують навички в процесі створення та дослідження моделей із конструктора. Використання LEGO-технологій відзначається універсальністю застосування, високою зручністю та відмінними естетичними і технічними характеристиками, що робить їх ефективним педагогічним інструментом.

У статті представлено теоретичні засади та результати практичного моделювання застосування LEGO-технологій для формування читацької компетентності учнів 4 класу на уроках літературного читання.

Ключові слова: уроки літературного читання, молодші школярі, читання, читацька компетентність, методика, технології, методи та прийоми, гра, LEGO-технології, підготовка вчителя початкових класів.

Nataliia HUDYMA

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Primary Education, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Ohienko str., 61 Kamianets-Podilskyi, Khmelnytskyi region, Ukraine, 32300

ORCID: 0000-0002-6192-3779

To cite this article: Hudyma, N. (2025). Lego-tekhnohohii yak aktyvnyi instrument u formuvanni chytatskoi kompetentnosti molodshykh shkoliariv na urokakh literaturnoho chytannia [Lego technologies as an active tool in the formation of reading competence of younger schoolchildren in literary reading lessons]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 5, 87–98, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.5.13>

LEGO TECHNOLOGIES AS AN ACTIVE TOOL IN THE FORMATION OF READING COMPETENCE OF YOUNGER SCHOOLCHILDREN IN LITERARY READING LESSONS

The conceptual foundations of the New Ukrainian School are based on the principles of the activity-based approach. This approach involves transforming the educational process from passive observation into active, purposeful student engagement. It ensures a subject-to-subject interaction between the teacher and the primary school student, where pupils

independently acquire knowledge, develop critical thinking skills, and learn to solve real-world problems. In this way, theoretical knowledge becomes a tool for practical application rather than an end in itself.

The developmental characteristics of junior school age, specifically high cognitive activity and curiosity, necessitate the integration of play into the educational process. As the primary activity at this age, play fosters the development of social competencies, imagination, and creativity, which are all essential for forming a well-rounded personality. Therefore, effective learning should combine both educational and playful components to ensure active knowledge acquisition and the harmonious development of a child's personal qualities.

Modern educational practice is increasingly integrating LEGO technologies as an innovative teaching method that implements the principles of the activity-based approach. This method is based on the concept of learning through construction, where students acquire knowledge and develop skills by creating and exploring models from the construction set. The use of LEGO technologies is notable for its versatility, high convenience, and excellent aesthetic and technical characteristics, making them an effective pedagogical tool.

This article presents the theoretical foundations and results of practical modeling of applying LEGO technologies to form the reading competence of 4th-grade students during literary reading lessons.

Key words: *literary reading lessons, primary school students, reading, reading competence, methodology, technologies, methods and techniques, play, LEGO technologies, primary school teacher training.*

Постановка наукової проблеми та її значення. На тлі глобальної діджиталізації та зростання обсягів інформації в мережі Інтернет спостерігається зниження мотивації учнів до читання. В умовах гібридної війни, де медіапростір є ареною боротьби, критичне сприйняття інформації стає ключовим елементом національної безпеки. Перенасичення інформаційного поля сприяє поширенню дезінформації, що актуалізує проблему формування читацької компетентності як здатності до критичного аналізу, оцінки та ефективного використання інформаційних джерел.

Виникає необхідність розробки ефективних педагогічних стратегій, спрямованих на стимулювання інтересу учнів до читання, навчання їх текстовому аналізу та застосуванню знань у повсякденній практиці (Будник О., 2021). З огляду на вікові особливості здобувачів початкової освіти, найбільш доцільними є методики, що базуються на ігровій діяльності. Зокрема, конструктор LEGO розглядають як інноваційний педагогічний інструмент, що реалізує засади діяльнісного підходу та сприяє розвитку не лише читацьких, а й творчих і комунікативних навичок учнів.

LEGO-конструктор є ефективним засобом, що забезпечує візуалізацію навчальних завдань, яка має вирішальне значення для учнів початкової школи. Застосування такого інструменту дозволяє урізноманітнити навчальну діяльність, мінімізувати стресові ситуації та створити комфортне освітнє середовище. Завдяки цьому активізується пізнавальна діяльність учнів, що веде до значного покращення результатів засвоєння знань та формування практичних навичок (Шалда Н., 2018).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням особливостей читацької компетентності, її складовими займалися такі вчені: О. Вашуленко, О. Ісаєва, О. Куцевол, В. Мартиненко, О. Савченко, С. Сарафян, Н. Чепелева, Т. Яценко та інші. Дієвим засобом розумового розвитку учнів, який спрямований на забезпечення інтеграції різних видів діяльності, є конструювання предметів із LEGO-деталей, про що у своїх дослідженнях указують А. Давідчик, Л. Лурій, Л. Парамонова М. Поддяков та ін.

У дослідженнях Н. Бібік, Ю. Демченко, А. Євсюкової, Т. Мукія, І. Палазова, Т. Пеккера, О. Петегиріч, А. Костецької, Т. Форостюк досліджувалися проблеми запровадження та використання LEGO-технологій на уроках у початковій школі.

Наукові праці О. Роми присвячені методичним розробкам із використання LEGO в освітньому процесі. Проблема впливу LEGO-технологій на розвиток здобувачів початкової освіти досліджували В. Близнюк, О. Борук, Р. Юськевич.

Мета статті. У статті представлено теоретичні засади та результати практичного моделювання застосування LEGO-технологій для формування читацької компетентності учнів 4 класу на уроках літературного читання.

Виклад основного матеріалу дослідження. У межах Концепції Нової української школи реалізується діяльнісний підхід, який визначає учня як активного суб'єкта освітнього процесу, а не пасивного реципієнта готових знань. Такий підхід сприяє формуванню у здобувачів початкової освіти ключових компетентностей, зокрема, розвитку критичного мислення, вміння розв'язувати проблемні завдання та

ефективно застосовувати теоретичні знання на практиці.

З огляду на психологічні особливості молодшого шкільного віку, що характеризуються підвищеною допитливістю та збереженням провідної ролі гри, освітній процес повинен бути побудований на поєднанні навчання та ігрової діяльності. Інтеграція ігрових елементів сприяє не лише мотивації до навчання, а й розвитку соціальних, творчих і комунікативних навичок учнів, що є запорукою успішної адаптації та самореалізації в майбутньому (Державний стандарт початкової освіти, 2018).

LEGO-технології є інноваційним методом навчання, що базується на принципах діяльнісного підходу та навчання через конструювання. Учні здобувають нові знання, активно залучаючись до процесу створення та дослідження моделей із конструктора. Ця технологія відзначається універсальністю застосування, зручністю використання та високою естетичною і технічною якістю матеріалів (Рома О., 2018).

LEGO Education – це спеціалізований підрозділ компанії LEGO, що займається розробкою освітніх наборів і методичних рекомендацій, призначених для використання в закладах освіти. Їхня продукція охоплює широкий спектр предметних галузей – від гуманітарних до технічних дисциплін, що робить їх ефективним інструментом для інтеграції в різні освітні програми. Це дозволяє вчителям адаптувати освітній процес до індивідуальних потреб учнів і вимог сучасних освітніх стандартів.

Навчання з використанням LEGO Education обов'язково передбачає наявність чотирьох освітніх складових. Останні необхідні для того, щоб забезпечити оптимальний результат навчання з конструктором LEGO. Ці складові є своєрідними циклічними етапами, які повинні пройти школярі. Отже, у процесі навчання з LEGO учні мають пройти такі 4 етапи (Рома О., 2018):

1. Пошук взаємозв'язків. Цей етап полягає у тому, що учні повинні знайти взаємозв'язок між вже відомим матеріалом та новим. Це дозволяє підвищити їхню впевненість у своїх силах, мотивувати до навчання. Завдяки такому підходу можна зацікавлювати учнів розширювати свої знання у певній галузі з опорою на свій досвід. Важливо відзначати актуальність навчального матеріалу та його необхідність для подальшого розвитку.

2. Конструювання. Засвоєння навчального матеріалу покращується, коли навчання відбувається через дію. Рівень розвитку мовлення прямо залежить від ступеня сформованості дрібної моторики. Це пов'язано із тим, що центри головного мозку, які відповідають за рухи пальців рук та мовлення розташовані дуже близько один до одного. Це підвищує ефективність навчання. Молодші школярі мають можливість експериментувати, шукати причинно-наслідкові зв'язки, пізнавати світ. Спершу вони обмірковують свої дії, а потім їх реалізують. Зазвичай учням пропонують покрокову інструкцію, яка полегшує проходження цього етапу.

3. Рефлексія. Під час цієї фази учні мають змогу обмірковувати та аналізувати свою роботу, яку вони зробили на попередньому етапі. Це допомагає поглибити розуміння матеріалу, навчитись об'єктивно оцінювати свою діяльність. Рефлексія може реалізовуватись у різних формах: індивідуальна робота, робота у парах, групова робота. Вчитель повинен організувати цей етап таким чином, щоб учні мали можливість вербалізувати свої враження, ставлення до своєї роботи та роботи інших. При цьому важливо не засуджувати і не критикувати один одного.

4. Розвиток. У молодших школярів здебільшого переважає зовнішня мотивація, тобто вони потребують зовнішнього підкріплення для подальшого розвитку. Опираючись на знання про ці особливості психічного розвитку учнів початкової ланки освіти, вчителю необхідно підтримувати творчу атмосферу у класі та відмічати успіхи учнів. На цьому етапі пропонують давати завдання, які б передбачали використання знань і вмінь, здобутих на попередніх фазах. Вони повинні поступово ускладнюватись. Такий підхід допоможе поглибити отриманий досвід, розвинути ініціативність та дослідницькі навички.

Виокремимо переваги LEGO-технологій на уроках у початковій школі:

– *Розвиток когнітивних навичок.* Ця технологія стимулює розвиток творчого та критичного мислення учнів через вирішення проблемних завдань, планування дій і прогнозування результатів. Учні вчаться аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію, що є основою навчання через дію.

– *Формування комунікативних і соціальних компетентностей.* У процесі спільної роботи над проєктами учні розвивають навички співпраці, вчать висловлювати власні ідеї, аргументувати свою позицію та досягати компромісу. Це сприяє формуванню відповідальності та вміння працювати в команді.

– *Сенсорний і моторний розвиток.* Робота з дрібними деталями конструктора сприяє розвитку дрібної моторики, а також сенсорного сприйняття та просторового мислення. Учні практично засвоюють поняття форми, розміру, кольору та положення об'єктів.

– *Розвиток мовленнєвих навичок.* Через вербалізацію своїх дій, думок та ідей, учні вчать чітко та зв'язно висловлюватись, давати інструкції та розповідати історії. Це сприяє збагаченню словникового запасу та покращенню комунікативних здібностей.

– *Розширення світогляду.* Моделювання різних об'єктів та ситуацій із конструктора допомагає учням розширити світогляд, збагатити життєвий досвід та сформувати цілісну систему уявлень про навколишній світ (Гудима Н., 2024).

LEGO-технології є інструментом, що забезпечує цілісний підхід до освітнього процесу, сприяючи розвитку не лише академічних знань, а й ключових компетентностей і наскрізних умінь молодших школярів 21-го століття.

На основі проведеного аналізу науково-методичної літератури, стверджуємо, що LEGO-технології є ефективним інструментом для комплексного розвитку здобувачів початкової освіти, зокрема формування читацьких компетентностей.

Розроблено систему вправ і завдань із використанням LEGO-технологій на основі підручника «Українська мова та читання» (2 частина) для 4 класу, авторами якого є Наталія Богданець-Білоskalенко та Юлія Шумейко (Богданець-Білоskalенко Н., Шумейко Ю., 2021). Ця система вправ і завдань спрямована на розвиток читацької компетентності учнів молодших класів, зокрема, через інтерактивні та творчі завдання, що стимулюють активне мислення та залученість. Використання LEGO-технологій дозволяє учням перетворювати абстрактні поняття у реальні моделі, що допомагає краще засвоювати матеріал, сприяє розвитку дрібної моторики, просторового мислення та командної роботи.

Прислів'я та приказки

На етапі організації групової роботи вчитель використовує LEGO-цеглинки трьох кольорів, кількість яких відповідає чисельності учнів. Цеглинки поміщають у мішечок, і учні шляхом жеребкування (витягування цеглинки) формують три робочі групи.

Кожній групі пропонують аналітичне завдання – розкрити зміст чотирьох прислів'їв із підручника. Вчитель надає зразок-пояснення для першого прислів'я, що слугує орієнтиром для подальшої роботи.

Учитель добирає 6 прислів'їв про дружбу та добро. Педагог презентує на екран ці прислів'я, але у кожному з них відсутнє одне слово, яке позначене цеглинкою LEGO. Учні заповнити пропуски, побудувавши вежу із цеглинок (перше прислів'я – верхня цеглинка; шосте прислів'я – нижня цеглинка).

Прислів'я: «Дерево міцне ... , людина – друзями» (блакитна цеглинка); «Живи так, щоб тобі було ... , а другим ще краще» (синя цеглинка); «Справжній ... пізнається в біді» (жовта цеглинка); «Перший крок до добра – не роби ...» (червона цеглинка); «Справжнього друга за ... не купиш» (зелена цеглинка); «Будеш робити добро – щасливим будеш» (помаранчева цеглинка). Відповідність цеглинок лего та пропущених слів: Жовта цеглинка – «друг»; Червона цеглинка – «зла»; Синя цеглинка – «добре»; Помаранчева цеглинка – «щасливим»; Зелена цеглинка – «гроші»; Блакитна цеглинка – «корінням».

Казки

«Золота пшениця». Гра «Правда чи брехня». З метою перевірки розуміння прочитаного тексту та розвитку критичного мислення педагог зачитує низку тверджень, що стосуються змісту казки. Учні здійснюють рефлексію шляхом підняттям відповідної LEGO-цеглинки: зелена символізує правильне твердження, а червона – хибне.

Ключовим етапом цієї вправи є аргументація: після висловлення своєї думки учні повинні знайти та зачитати уривок тексту, який підтверджує або спростовує твердження. Цей підхід сприяє формуванню навичок текстового аналізу та пошуку доказів, що є основою читацької компетентності.

Варіанти тверджень: У чоловіка була лише одна дитина (червона); Чоловік допоміг дівчині витягти карету (зелена); Дівчина пообіцяла при-

везти чоловіку мішок золота (*зелена*); Чоловіку здавалось, що день пройшов дуже швидко (*червона*); Чоловік не знав, що буде робити із золотом (*червона*); Сім'я розчарувалася, побачивши в мішку пшеницю (*зелена*); Сім'я почала вирощувати пшеницю і стала заможною (*зелена*).

На початку уроку учні виконують практичне завдання – моделюють пшеничний колос із LEGO-цеглинок, що сприяє активізації креативного мислення та візуалізації.

Далі, для відпрацювання навичок логічного аналізу та роботи з текстом, учням пропонують установити відповідність між двома частинами прислів'їв. На екрані представлено кодування: кожна частина прислів'я відповідає певній LEGO-цеглинці. Учні повинні об'єднати по дві цеглинки, де верхня є початком, а нижня – завершенням, для відновлення трьох прислів'їв.

Відповідність цеглинок LEGO та частин прислів'їв: Жовта цеглинка – «...будеш кормитися»; Блакитна цеглинка – «Будеш трудитися...»; Червона цеглинка – «...за тим і діло водиться»; Помаранчева цеглинка – «Праця чоловіка годує...»; Синя цеглинка – «...а лінь марнує»; Зелена цеглинка – «Хто рано підводиться...».

«Золота бджілка». Учитель пропонує учням по черзі побудувати за допомогою LEGO-цеглинок тварин, на яку вивірка перетворила своїх доньок: старшу (*черепаха*); другу дочку (*павук*); наймолодшу (*бджілка*). За бажанням, учні можуть викласти на парті правильну відповідь цеглинками.

З метою активізації читацької діяльності та розвитку комунікативних навичок, учитель організовує читання казки за ролями. Розподіл ролей здійснюється за допомогою LEGO-цеглинок: кожна цеглинка відповідає певній ролі у творі.

Для забезпечення випадковості та об'єктивності, усі цеглинки поміщають у непрозорий мішечок, і учні по черзі витягують їх, отримуючи свою роль: Червона цеглинка – роль автора; Блакитна цеглинка – роль матері; Помаранчева цеглинка – роль вивірки; Зелена цеглинка – роль старшої доньки; Синя цеглинка – роль другої сестри; Жовта цеглинка – роль наймолодшої сестри.

Такий підхід не тільки робить процес розподілу ролей ігровим, але й стимулює залученість кожного учня до читання.

«Капці для святого Миколая». Учитель пропонує учням відповідати на питання за допомогою цеглинок. Відповівши, учні повинні прочитати ту частину тексту, яка підтверджує правильність відповіді. Запитання:

- Коли відбуваються події, описані в тексті? (Жовта цеглинка – влітку; Помаранчева цеглинка – восени; Синя цеглинка – взимку; Зелена цеглинка – навесні).

- Хто є головними героями твору? (Помаранчева цеглинка – святий Миколай та янгол-учень; Синя цеглинка – діти, святий Миколай; Зелена цеглинка – янголи та святий Миколай).

- Що янголи клали до мішків святого Миколая? (Зелена цеглинка – цукерки, яблука, різки та іграшки; Помаранчева цеглинка – фрукти та солодоші; Жовта цеглинка – яблука, горіхи, медяники, тістечка та різки).

- Чому маленький янгол не брав участі в підготовці? (Синя цеглинка – бо святий Миколай заборонив йому; Червона цеглинка – бо він був лінивим; Зелена цеглинка – бо він був ще малим і неосвіченим).

- Який подарунок приготував святому Миколаю янгол-учень? (Помаранчева цеглинка – теплу ковдру; Жовта цеглинка – в'язані рукавички; Блакитна цеглинка – м'якенькі капці).

- Як святий Миколай віддячив маленькому янголові? (Червона цеглинка – подарував крила; Зелена цеглинка – похвалив; Синя цеглинка – подарував солодоші).

Казка про Стрітення. Вправа «Літературні скарбнички». Вчитель пропонує учням на аркуші паперу обвести цеглинки такими кольорами: помаранчевим, жовтим, синім та зеленим. Це будуть літературні скарбнички. Можна намалювати декілька кожного кольору. Учні повинні у кожній цеглинці записати відповідну інформацію про прочитану казку: Помаранчева цеглинка – написати SMS-повідомлення одній із героїнь твору; Жовта цеглинка – відповісти на такі запитання: «Чи очікуєте ви прихід весни? Що вам найбільше подобається навесні?»; Синя цеглинка – описати якою уявили Зиму (з використанням цитат); Зелена цеглинка – описати якою уявили Весну (з використанням цитат).

«Дубок». Учитель пропонує учням розмістити цитати із прочитаного розділу в тому порядку, у якому вони трапляються в тексті. Учні повинні побудувати вежу із цеглинок LEGO (зверху вниз). Цитата та відповідна цеглинка:

Синя цеглинка – «І вже більше нічого він не чув, не бачив ні сонця, ні неба... Але дивно, йому раптом тут, у земляному гнізді, стало добре й не страшно» (5); Червона цеглинка – «Чому я на батька не схожий? Мене білка може схопити, і лісова миша згризти. Заховаюся подалі!» (2); Зелена цеглинка – «Та його дубок був вищим за нього. Хлопець дуже любив його»; Помаранчева цеглинка – «Правда, я багато зібрав? Я сам навесні їх посаджу» (4); Блакитна цеглинка – «Дуб був гіллястий, міцний, поважний, з товстезним стовбуром. І, звичайно, він був найголовніший тут, у лісі» (1); Жовта цеглинка – «Він тримав кошик і кинув туди жолудь. А там було ще багато таких самісіньких жолудів» (3).

«Подорож у країну Навпаки». З метою перевірки усвідомлення змісту казки, педагог пропонує інтерактивну вправу. Учні отримують індивідуальні картки у вигляді квітки з шістьма варіантами відповідей на пелюстках.

На дошці демонструють LEGO-цеглинки, на яких розміщені запитання. Учні мають встановити відповідність між запитанням (кольорова цеглинка) та правильною відповіддю (пелюстка), після чого зафарбувати пелюстку відповідним кольором. Ця вправа ефективно поєднує текстовий аналіз із візуальною роботою, що сприяє глибшому засвоєнню матеріалу.

Відповідність цеглинок LEGO та запитання: Помаранчева цеглинка – «Хто автор віршованої казки «Подорож у країну Навпаки?»»; Червона цеглинка – «Хто герої цієї казки?»»; Синя цеглинка – «Хто вирішив допомогти хлопцям?»»; Зелена цеглинка – «У яку країну потрапили хлопці?»»; Блакитна цеглинка – «Як закінчилися пригоди дітей?»»; Жовта цеглинка – «До кого потрапили діти?»».

Відповіді на пелюстках: Малий бородань (синій колір); Поверненням додому (блакитний колір); Василь Симоненко (помаранчевий колір); До Невмиваки (жовтий колір); Лесик, Толя й два Володі (червоний колір); Країну «Навпаки» (зелений колір).

«Царство Яблукарство». Учитель пропонує учням відповідати на запитання за допомогою цеглинок. Відповівши, учні повинні прочитати ту частину тексту, яка підтверджує правильність відповіді. Запитання:

- Хто автор твору? (Синя цеглинка – Василь Симоненко; Помаранчева цеглинка – Сашко Дерманський; Зелена цеглинка – Іван Франко).

- Як звали головного героя твору? (Жовта цеглинка – Натан; Червона цеглинка – Микола; Зелена цеглинка – Степан).

- З ким був хлопчик на базарі? (Блакитна цеглинка – з бабусяю; Помаранчева цеглинка – із дядьком; Жовта цеглинка – з мамою).

- Чим торгувала бабуся на базарі? (Зелена цеглинка – яблуками та грушами; Синя цеглинка – картоплею та яблуками; Червона цеглинка – огірками, картоплею, яблуками).

- Скільки грошей хотів назбирати хлопчик? (Жовта цеглинка – 140 гривень; Блакитна цеглинка – 100 гривень; Червона цеглинка – 40 гривень).

- Для чого були потрібні гроші Натанові? (Зелена цеглинка – поїхати відпочивати; Помаранчева цеглинка – купити телефон; Жовта цеглинка – купити велосипед).

- Куди побіг Натан наздоганяти покупця? (Зелена цеглинка – у парк; Червона цеглинка – у продуктовий магазин; Синя цеглинка – у метро).

- У вигляді якого фрукта був вагон? (Червона цеглинка – кавуна; Помаранчева цеглинка – апельсина; Зелена цеглинка – яблука).

- Як називалась наступна станція? (Синя цеглинка – «Царство Черв'якарство»; Жовта цеглинка – «Царство Яблукарство»; Помаранчева цеглинка – «Царство телефонів»).

- Чи купив хлопчик телефон? (Зелена цеглинка – так; Червона цеглинка – ні).

«Чарівні цукерки». Вчитель пропонує встановити відповідність між цукеркою та її чарівним впливом на людину. Кожному виду цукерки відповідає певна цеглинка LEGO. Педагог зачитує особливості магічного впливу цукерки, а учні повинні підняти вгору відповідну цеглинку: Червона цеглинка – рожева цукерка (вміння гарно співати); Помаранчева цеглинка – біла цукерка (вміння декламувати вірші); Жовта цеглинка – лимонно-жовта цукерка (вміння боксувати ногами); Синя цеглинка – шоколадна цукерка (вміння грати на піаніно); Блакитна цеглинка – бузова цукерка (вміння граційно танцювати).

Учитель запитує учнів, яку цукерку вони хотіли б отримати. Діти піднімають вгору цеглинку, яка відповідає їхньому вибору.

Учитель пропонує встановити відповідність між цукеркою та персонажем твору, який її з'їв. Відповідність LEGO-цеглинок і цукерки

у завданні №1. Педагог зачитує героя казки, а учні відповідають за допомогою цеглинок.

Герої казки та відповіді: Бессі (*синя цеглинка*); пан Боствік (*червона цеглинка*); професор (*жовта цеглинка*); сенатор (*блакитна цеглинка*); пані Боствік (*помаранчева цеглинка*).

«Особлива Сніжинка». Вправа «Літературні скарбнички». Для систематизації знань і розвитку критичного мислення вчитель пропонує учням створити візуальний конспект за допомогою LEGO-цеглинок трьох кольорів: помаранчевого, синього та жовтого. Учні обводять цеглинки на аркуші паперу, створюючи «літературні скарбнички».

Кожен колір цеглинка відповідає певному завданню, що допомагає структурувати процес аналізу твору: Помаранчева цеглинка призначена для запису головної думки казки; Синя цеглинка використовується для вираження суб'єктивного ставлення учнів до персонажа «сніжинка», пояснюючи, чим саме він їм сподобався чи не сподобався; Жовта цеглинка слугує для висловлення інтерпретації учнями унікальності та неповторності персонажа.

Ця методика сприяє не лише кращому запам'ятовуванню, а й формуванню навичок структурованого аналізу та персональної рефлексії щодо прочитаного тексту.

Легенди

«Хліб і золото». Учні пропонують обрати, що для них є важливішим – хліб чи золото. Якщо хліб, то вони повинні підняти вгору помаранчеву цеглинку LEGO, якщо золото – жовту. За бажанням, учні обґрунтовують свою думку. Після прочитання легенди опитування проводиться ще раз. Учні пропонують скласти речення, побудувавши вежу із цеглинок лего (верхня цеглинка – початок речення). Кожній цеглинці відповідає певне слово: Зелена цеглинка – «а» (4); Помаранчева цеглинка – «цар» (6); Блакитна цеглинка – «срібло» (1); Жовта цеглинка – «злото» (2); Червона цеглинка – «болото» (3); Синя цеглинка – «хліб» (5).

Учні пропонують пояснити, як вони розуміють речення. Пояснити правдивість твердження на прикладі прочитаної легенди.

Учитель пропонує учням скласти план до легенди, правильно розміщуючи порядок подій. Учні повинні побудувати вежу із цеглинок LEGO (зверху вниз). Назва пункту плану та

відповідна цеглинка: Синя цеглинка – «Як жив майстер» (2); Червона цеглинка – «Суперечка між майстром та королем Данилом» (3); Жовта цеглинка – «Король Данило та майстер» (1); Зелена цеглинка – «Похід короля» (4); Блакитна цеглинка – «Як життя навчило майстра» (5).

«Кривий Ріг» та «Львів». Учитель влаштовує голосування щодо того, яка легенда сподобалась дітям більше. Якщо легенда «Кривий Ріг», то учні піднімають вгору блакитну цеглинку, якщо легенда «Львів» – помаранчеву. Учні повинні пояснити свій вибір.

Учитель пропонує учням використати додаткові джерела інформації та знайти герб Львова, Кривого Рога, Чернівців. Після пошукової роботи учням пропонують підняти вгору цеглинки того кольору, у який розфарбований кожен герб.

Міфи

Учні пропонують встановити відповідність між прадавніми богами та їх чарівними здібностями, використовуючи цеглинки LEGO. Кожній цеглинці відповідає певний бог. Учитель зачитує учням опис магічних здібностей бога, а їм потрібно визначити про кого йде мова, піднявши вгору відповідну цеглинку: Червона цеглинка – Лада; Синя цеглинка – Перун; Жовта цеглинка – Дажбог; Зелена цеглинка – Стрибог; Помаранчева цеглинка – Білобог; Блакитна цеглинка – Сварог.

«Перун» (ст. 57). Учитель пропонує учням відповідати на питання за допомогою цеглинок. Відповівши, учні повинні прочитати ту частину тексту, яка підтверджує правильність відповіді. Запитання:

- До якої міфології належить бог Перун? (Синя цеглинка – давньогрецької; Помаранчева цеглинка – української; Зелена цеглинка – слов'янської).

- Скільки богів згадано у творі? Назви їх (Блакитна цеглинка – 6; Жовта цеглинка – 5; Помаранчева цеглинка – 7).

- Між якими богами ішла люта війна? (Жовта цеглинка – між Соколом та Білобогом; Зелена цеглинка – між Білобогом і Чорнобогом; Блакитна цеглинка – між Божичем і Чорнобогом).

- Хто щороку рятує Коляду від Марі? (Помаранчева цеглинка – Коза; Блакитна цеглинка – Молоде Сонце; Червона цеглинка – Божич).

«Подвиг Прометей». Учитель запитує у учнів, про який подвиг розповідають у міфі.

Після відповіді на запитання, учням пропонують створити із LEGO-цеглинок образ, що символізує подвиг Прометея.

Гра «Продовж речення». Вчитель пропонує учням продовжити речення, які стосуються прочитаного міфу. Кожній LEGO-цеглинці відповідає певне слово. Учні повинні побудувати вежу із цеглинок, де верхня цеглинка – перше речення, а нижня цеглинка – останнє.

Варіанти речень: Боги жили на священній горі, яка називалась... (*зелена цеглинка*); Зевс є головним із богів-олімпійців, він бог... (*помаранчева*); Зевс розсердився на людей і відібрав у них... (*червона цеглинка*); Вогонь повернув людям мужній герой на ім'я ... (*синя цеглинка*); Зевс розгнівався на Прометея на наказав прикувати його до ... (*блакитна цеглинка*); Визволив Прометея інший герой і сміливець — могутній... (*жовта цеглинка*).

Відповідність лего цеглинок і слів: (Червона цеглинка – вогонь; Жовта цеглинка – Геракл; Помаранчева цеглинка – грому і блискавок; Синя цеглинка – Прометей; Зелена цеглинка – Олімп; Блакитна цеглинка – скелі).

Притчі

«Премудра притча». Гра «Правда чи брехня». Вчитель зачитує твердження, які стосуються прочитаної притчі. Якщо твердження правильне, то учні піднімають вгору зелену цеглинку, якщо хибне – червону. Відповівши, учні повинні прочитати ту частину тексту, яка підтверджує правильність відповіді. Варіанти тверджень: Ніхто не прийшов послухати казання-навчання Соломона (*червона цеглинка*); Соломон порадив людям спершу вузлики зав'язати, якщо вони хочуть щосьшити (*зелена цеглинка*); Люди цінували думку Соломона й хотіли чути все, про що він буде розповідати (*зелена цеглинка*); Притча – це переказ про створення світу й людини (*червона цеглинка*); Соломон – цар Ізраїльсько-їудейського царства, який славився надзвичайною мудрістю (*зелена цеглинка*); Автором переказу притчі є народ (*червона цеглинка*); Соломон порадив людям частіше шити (*червона цеглинка*); Цар Соломон закликав людей обдумано і добре підготуватись, перш ніж розпочати справу (*зелена цеглинка*).

«Яблуна». Учні пропонують визначити мораль притчі за допомогою LEGO-цеглинок. Вчитель презентує на екрані слова, які напи-

сані на різних цегликах LEGO. Учні повинні скласти речення та пояснити, як вони його розуміють: Жовта цеглинка – «їх» (5); Червона цеглинка – «вдячні» (2); Блакитна цеглинка – «іншим» (3); Зелена цеглинка – «будьте» (1); Синя цеглинка – «працю» (6); Помаранчева цеглинка – «за» (4).

Українські народні пісні

«Вийшли в поле косарі». Учні пропонують створити мікрофони із LEGO-конструктора та заспівати разом пісню «Вийшли в поле косарі».

«Ой зелене жито, зелене». Гра «Плутанка». Вчитель презентує на дошці декілька рядків із вірша. У кожному рядку є виділене слово, якого немає в поезії. Його необхідно замінити відповідною цеглинкою з довідки. Учні пропонують створити вежу.

Рядки із вірша: Зелене жито жінці **рвуть**, Хороші **люди** в хату йдуть. Зелене жито за **млином**, Хороші гості за **Дністром**. Зелене жито ще й **Олесь**, – Тут зібрався **хліб** наш увесь (Синя цеглинка – «селом» (3); Блакитна цеглинка – «столом» (4); Зелена цеглинка – «гості» (2); Жовта цеглинка – «жнуть» (1); Помаранчева цеглинка – «рід» (6); Червона цеглинка – «овес» (5)).

Вірші

«Сонце взимку». Гра «Плутанка». З метою формування мовленнєвої компетентності та вміння працювати з текстом, педагог пропонує учням вправу на реконструкцію вірша. Учні отримують уривки поезії з невідповідними словами, які вони повинні замінити, використовуючи LEGO-цеглинки з довідки.

Кожна цеглинка символізує правильне словозамінник. Після завершення роботи з текстом, учні створюють композицію у вигляді вежі, що слугує візуальним підсумком їхньої роботи.

Рядки із вірша: Сонце в лютому **дрімає**, Промінцем **красивим** в'ється, Сніг з бурульками **впаде**, На плечі **козу** везе.

Довідка: Жовта цеглинка – «гризе» (3); Блакитна цеглинка – «сміється» (1); Зелена цеглинка – «весну» (2); Помаранчева цеглинка – «бадьорим» (4).

На початку уроку для встановлення емоційного контакту та активізації пізнавальної діяльності вчитель проводить бліцопитування щодо улюбленого зимового місяця, використовуючи LEGO-цеглинки як інструмент голосування

(грудень – блакитна, січень – синя, лютий – червона).

Наступним кроком є творче завдання – побудувати з цеглинок асоціативний образ обраного місяця. Після виконання завдання учні презентують свої моделі, пояснюючи свій вибір, що сприяє розвитку креативного мислення та комунікативних навичок.

«Ох, яка ж краса!». Гра «Правда чи брехня». Вчитель зачитує твердження, які стосуються вірша. Якщо твердження правильне, то учні піднімають вгору зелену цеглинку, якщо хибне – червону. Варіанти тверджень: У поезії описується така пора року, як грудень (*червона цеглинка*); Події у вірші відбуваються у зимовому саду (*зелена цеглинка*); У вірші згадується таке природне явище як град (*червона цеглинка*); У вірші іній проти сонця синього кольору (*зелена цеглинка*).

«Зимова радість». Гра «Люблю/не люблю». Вчитель зачитує учням твердження, які стосуються їхніх уподобань щодо сніжної погоди та зимових розваг. Якщо учні погоджуються із твердженням, вони повинні підняти блакитну цеглинку, якщо ні – помаранчеву.

Варіанти тверджень: Я люблю сніжну погоду; Мені подобається грати у сніжки із моїми друзями; Я часто катаюсь взимку на санчатах; Я вмію кататись на лижах; Мені подобається з'їжджати із гірки на санчатах; Я добре вмію кататись на ковзанах; Я виготовляв (-ла) годівничку, щоб годувати пташок; Я робив (-ла) «ангела» на снігу; Я люблю ліпити сніговика; Мені радісно, коли на вулиці іде сніг.

«Сніжний віночок». Учитель пропонує учням уявити, як виглядає сніжний віночок та побудувати його із цеглинок LEGO. Попередньо необхідно обговорити із учнями вірш та відповісти на питання, які розміщені у підручнику.

«Мамо, іде вже зима...». Гра «Правда чи брехня». З метою перевірки розуміння прочитаного тексту та розвитку критичного мислення педагог зачитує низку тверджень, що стосуються змісту вірша. Учні здійснюють рефлексію шляхом підняттям відповідної LEGO-цеглинка: зелена символізує правильне твердження, а червона – хибне.

Ключовим етапом цієї вправи є аргументація: після висловлення своєї думки учні повинні знайти та зачитати уривок тексту, який

підтверджує або спростовує твердження. Цей підхід сприяє формуванню навичок текстового аналізу та пошуку доказів, що є основою читацької компетентності. Варіанти тверджень: Розмова у вірші відбувається між матір'ю та сином (*зелена цеглинка*); Сину було цікаво дізнатись чи кожна пташка летить у вирій взимку (*зелена цеглинка*); Мати пояснила сину, що всі пташки відлітають у вирій (*червона цеглинка*); Мати розповіла сину про пташку, яка не відлітає у вирій і не боїться морозу (*зелена цеглинка*); Пташкам взимку легше знайти їжу (*червона цеглинка*); Потрібно підгодовувати птахів взимку, щоб вони не померли (*зелена цеглинка*).

«Шишкар». Вправа «Літературні скарбнички». Для закріплення та систематизації знань, отриманих із прочитаного тексту, вчитель пропонує учням створити візуальні конспекти у формі «літературних скарбничок». Це завдання виконують на аркуші паперу шляхом обведення LEGO-цеглинок трьох кольорів: червоного, жовтого та зеленого.

Кожна «скарбничка» призначена для запису певної категорії інформації: Червона цеглинка: слугує для фіксації нової інформації про шишкарів, що сприяє розвитку навичок фактичного запам'ятовування; Жовта цеглинка: використовується для опису зовнішнього вигляду шишкарів, що вимагає уваги до деталей і навичок візуального аналізу; Зелена цеглинка: призначена для пошуку і запису спільнокоренових слів з тексту та виділення їхнього кореня. Це завдання розвиває навички лінгвістичного аналізу та словотвірної роботи.

Цей методичний підхід поєднує візуалізацію з інтелектуальним аналізом, що робить процес засвоєння матеріалу більш ефективним і структурованим.

«Перше січня». З метою розвитку уяви та емоційного сприйняття поезії вчитель пропонує учням прослухати вірш із заплющеними очима, повністю занурюючись у його зміст. Наступним етапом є візуалізація уявних образів: учні, використовуючи LEGO-цеглинки як основу, обводять їх на аркуші паперу та доповнюють деталями за допомогою олівців чи фломастерів. Ця вправа сприяє формуванню асоціативного мислення та вмінню трансформувати вербальну інформацію у візуальні образи.

Байки

Байка «Осел і Соловей». Гра «Правда чи брехня». З метою перевірки розуміння прочитаного тексту та розвитку критичного мислення педагог зачитує низку тверджень, що стосуються змісту байки. Учні здійснюють рефлексію шляхом підняттям відповідної LEGO-цеглинка: зелена символізує правильне твердження, а червона – хибне.

Ключовим етапом цієї вправи є аргументація: після висловлення своєї думки учні повинні знайти та зачитати уривок тексту, який підтверджує або спростовує твердження. Цей підхід сприяє формуванню навичок текстового аналізу та пошуку доказів, що є основою читацької компетентності. Варіанти тверджень: Байка – невеликий віршований твір про життя тварин (*червона*); Байки змушують задуматися над вчинками, поведінкою та ставленням до інших (*зелена*); Найважливішою ознакою байки є наявність морального повчання (*зелена*); Першим відомим байкарем був Леонід Глібов (*червона*); Автором байки «Осел і Соловей» є Езоп (*червона*); Події, описані у тексті, відбуваються у вишневому садочку (*зелена*); Головними героями байки є Осел, Горобець та Горобець (*червона*); Осел попросив Солов'я заспівати як півень (*червона*); Осел не розуміється на співі (*зелена*); Ослу не сподобався спів Солов'я (*зелена*).

Вправа «Літературні скарбнички». Для систематизації знань і розвитку критичного мислення вчитель пропонує учням створити візуальний конспект у формі «літературних скарбничок». Цю роботу виконують на аркуші паперу, обводячи LEGO-цеглинка трьох кольорів: блакитного, помаранчевого та зеленого. Учні можуть намалювати по кілька фігур кожного кольору, створюючи таким чином структуровану робочу схему.

Кожна «скарбничка» призначена для фіксації певної категорії інформації, що допомагає структурувати процес аналізу твору: Блакитна: слугує для запису моралі байки «Осел і Соловей», що сприяє розумінню її повчального змісту; Помаранчева: використовується для фіксації синонімів до слова «осел», які використовуються у творі, що розвиває навички роботи з лексикою; Зелена: призначена для пояснення значення виділених слів, що поглиблює розуміння тексту на рівні термінології.

Цей методичний підхід поєднує візуалізацію з інтелектуальним аналізом, що робить процес засвоєння матеріалу більш ефективним і структурованим.

«Сонце та Хмари». Для закріплення матеріалу та перевірки розуміння прочитаної байки вчитель використовує метод візуалізації. Кожному учню дають макет квітки з шістьма пелюстками, на яких зазначені варіанти відповідей.

На екрані демонструються LEGO-цеглинка, що містять запитання до тексту. Завдання учнів – знайти відповідну пелюстку з правильною відповіддю і зафарбувати її кольором цеглинка із запитанням. Цей підхід сприяє розвитку логічного мислення, асоціативної пам'яті та навичок кодування інформації.

Відповідність цеглинка лего та запитання: Помаранчева цеглинка – «Якими словами автор називає навколишній світ у байці?»; Жовта цеглинка – «Із чим порівнює автор навколишній світ?»; Зелена цеглинка – «Хто є головними героями байки?»; Червона цеглинка – «Що означає слово «бованіє»?»; Синя цеглинка – «Чому хмара надулася?»; Блакитна цеглинка – «Що зробило Сонце з Хмарами?»

Відповіді на пелюстках: Сонце та Хмари (*зелений колір*); Їй надійшло Сонце (*синій колір*); Божий мир (*помаранчевий колір*); Позолотило (*блакитний колір*); Видніється (*червоний колір*); Із маківкою (*жовтий колір*).

Учитель пропонує учням зобразити головних героїв казки за допомогою цеглинок LEGO.

«Маленький вітрячок». З метою розвитку навичок текстового аналізу та логічного мислення вчитель пропонує учням знайти та відтворити мораль байки. На інтерактивній дошці презентують рядки повчального змісту з твору, порядок яких навмисно змінений.

Завдання учнів – відновити правильну послідовність рядків, створивши візуальну модель у вигляді вежі з LEGO-цеглинок. При цьому кожна цеглинка відповідає певному рядку тексту. Верхня цеглинка символізує перший рядок, що сприяє наочному розумінню структури моралі. Ця методика перетворює абстрактний аналіз тексту на конкретну, діяльнісно-орієнтовану вправу: Жовта цеглинка – «Хоч тихо, помаленько» (3); Помаранчева цеглинка – «І не шукаючи бучного сліду!» (6); Червона цеглинка – «Є

й люди (мовби вітрячки оті)» (1); Блакитна цеглинка – «Не дивлячись на значного сусіда» (5); Синя цеглинка – «Що роблять ділечко в житті» (2); Зелена цеглинка – «Та совісно, вірненько» (4).

Із метою розвитку уяви та емоційного сприйняття байки вчитель пропонує учням прослухати її із заплющеними очима, повністю занурюючись у зміст. Наступним етапом є візуалізація уявних образів: учні, використовуючи LEGO-цеглинки як основу, обводять їх на аркуші паперу та доповнюють деталями за допомогою олівців чи фломастерів.

Ця вправа сприяє формуванню асоціативного мислення та вмінню трансформувати вербальну інформацію у візуальні образи.

«Джерело і Фонтан». Учитель пропонує учням відповідати на запитання за допомогою цеглинок. Відповівши, учні повинні прочитати ту частину тексту, яка підтверджує правильність відповіді. Запитання:

- Хто є автором байки «Джерело і Фонтан»? (Зелена цеглинка – Євген Гребінка; Жовта цеглинка – Павло Глазовий; Червона цеглинка – Олена Пчілка; Блакитна цеглинка – Леонід Глібов).

- Яке лексичне значення слова «фонтан»? (Синя цеглинка – «Це споруда з пристроєм для подання води під тиском»; Жовта цеглинка – «Потік води, що утворюється внаслідок виходу підземних вод на поверхню землі»; Червона цеглинка – «Природне явище, коли вода зі струмка або річки падає з висоти вниз».

- Яке лексичне значення слова «джерело»? (Синя цеглинка – «Це споруда з пристроєм для подання води під тиском»; Жовта цеглинка – «Потік води, що утворюється внаслідок виходу підземних вод на поверхню землі»; Червона цеглинка – «Природне явище, коли вода зі струмка або річки падає з висоти вниз».

- Що робив у байці Фонтан? (Зелена цеглинка – розмовляв із птахами; Помаранчева цеглинка – співав пісню; Блакитна цеглинка – вихвалявся та глузував із Джерела).

- Хто у байці поведився негідно? (Блакитна цеглинка – Джерело; Жовта цеглинка – Фонтан).

Для організації групової роботи та стимулювання пізнавальної діяльності вчитель використовує LEGO-цеглинки шести різних кольорів. Загальна кількість цеглинок

дорівнює числу учнів. Цеглинки поміщують у непрозорий мішечок, і учні шляхом жеребкування (витягування однієї цеглинки) формують шість команд.

Кожна група отримує дослідницьке завдання: підготувати та представити інформацію про один із визначних фонтанів світу чи України. Такий розподіл завдань сприяє розвитку навичок співпраці, пошуку інформації та публічної презентації, що є ключовими для формування наскрізних умінь молодших школярів 21-го століття.

Запропоновані варіанти: Фонтан «Рошен» у Вінниці; «Перлина кохання» в Умані; «Великий» та «Малі» фонтани на Майдані Незалежності у Києві; Фонтан Аполлона, Версаль; Фонтан Стравінського, Париж; Фонтан радості, Колката

Діти уважно слухають презентації однокласників, а їхня оцінка здійснюється за допомогою візуального інструменту – кольорових LEGO-цеглинок. Цей метод забезпечує зворотний зв'язок і сприяє формуванню навичок об'єктивного оцінювання: Зелена цеглинка: свідчить про високу оцінку (відмінна презентація); Жовта цеглинка: означає, що презентація була цікавою, але є простір для вдосконалення; Червона цеглинка: показує, що презентація не зацікавила аудиторію.

Такий підхід розвиває критичне мислення молодших школярів і сприяє підвищенню якості публічних виступів.

Вправа «Літературні скарбнички». Для аналізу прочитаної байки вчитель пропонує учням створити візуальні конспекти у вигляді «літературних скарбничок». Учні обводять LEGO-цеглинка на папері двома кольорами: зеленим та помаранчевим. У зелену «скарбничку» учні записують, який із героїв сподобався найбільше, та обґрунтовують свій вибір, що розвиває навички персональної рефлексії та аналізу характерів. У помаранчеву «скарбничку» вони фіксують повчальний зміст твору, що допомагає засвоїти мораль байки.

Ця методика робить аналіз тексту більш структурованим та цікавим.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі проведеного аналізу підручника робимо висновок, що система вправ із використанням LEGO-технологій має позитивний і статистично значущий вплив на

формування читацької компетентності здобувачів початкової освіти.

Отже, використання LEGO-технологій перетворює абстрактні поняття на конкретні, візуальні моделі, що сприяє глибшому засвоєнню

навчального матеріалу. Крім того, ці технології є універсальним інструментом для розвитку: дрібної моторики, просторового мислення, комунікативних навичок та навичок командної роботи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Богданець-Білоskalенко Н. Українська мова та читання: підруч. для 4 кл. закл. заг. серед. освіти (у 2-х частинах): Частина 2. Київ: Грамота, 2021. 160 с.
2. Будник О. Б. Інноваційні освітні технології в Новій українській школі: монографія. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 100 с.
3. Гудима Н. Інноваційні технології навчання української мови та читання : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 250 с.
4. Гудима Н.В. Стратегії роботи вчителя й учнів на уроках мовно-літературної освітньої галузі в умовах діяльнісного підходу // *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів*. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Вип. 23. 2024. С. 346-349.
5. Державний стандарт початкової освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87. Початкове навчання та виховання. №28-29. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п#Text>
6. Шалда Н.В. Інтеграція LEGO-конструювання в освітній процес. Палітра педагога. 2018. №6. 7-10 с.
7. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Метод. посіб. Уклад. О. Рома. The LEGO® Foundation, 2018. 32 с.

REFERENCES:

1. Bohdanets-Biloskalenko, N. (2021) *Ukrainska mova ta chytannia: pidruch. dlia 4 kl. zakl. zah. sered. osvity (u 2-kh chastynakh)* [Ukrainian Language and Reading: Textbook for Grade 4 of General Secondary Education Institutions]: Chastyna 2. Kyiv: Hramota [in Ukrainian].
2. Budnyk, O. B. (2021) *Innovatsiini osvichni tekhnolohii v Novii ukrainskii shkoli: monohrafiia* [Innovative Educational Technologies in the New Ukrainian School]. Ivano-Frankivsk : Prykarpatskyi natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stefanyka [in Ukrainian].
3. Hudyma, N. (2024) *Innovatsiini tekhnolohii navchannia ukrainskoi movy ta chytannia : navchalno-metodychnyi posibnyk* [Innovative Technologies of Teaching Ukrainian Language and Reading]. Kam'ianets-Podilskyi : Vydavets Kovalchuk O.V. [in Ukrainian].
4. Hudyma, N.V. (2024) *Stratetii roboty vchytelia y uchniv na urokakh movno-literaturnoi osvitnoi haluzi v umovakh diialnisnoho pidkhodu* [Teacher and Student Strategies in Language and Literature Lessons under the Activity-Based Approach]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohienka: zbirnyk za pidsumkamy zvitnoi naukovoї konferentsii vykladachiv, doktorantiv i aspirantiv*. [Elektronnyi resurs]. Kamianets-Podilskyi: Kamianets-Podilskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Ohienka, 23, 346-349. [in Ukrainian].
5. Derzhavnyi standart pochatkovoi osvity (2018). Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 liutoho 2018 r. №87. [State Standard for Primary Education]. *Pochatkove navchannia ta vykhovannia*, 28-29. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п#Text> [in Ukrainian].
6. Shalda, N.V. (2018) *Intehratsiia LEGO-konstruiuvannia v osvitnii protses* [Integration of LEGO Construction into the Educational Process]. *Palitra pedahoha*, 6, 7-10. [in Ukrainian].
7. *Shist tsehlynok v osvitnomu prostori shkoly* [Six Bricks in the Educational Space of the School]. Metod. posib. Uklad. O. Roma. The LEGO® Foundation, 2018. 32 c. [in Ukrainian].

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.10.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 25.11.2025
 Дата публікації: 19.12.2025